

بررسی مسکن مهر بر کیفیت زندگی شهروندان ساکن در آنها

زهرا حسینی^۱، سید رسول کشاورز^۲، رضا لک^۳، سجاد سیار سامانی^۴

۱: کارشناس ارشد مدیریت شهری

۲،۳: کارشناس ارشد حقوق

۴: کارشناس ارشد معماری

چکیده

مسکن علاوه بر مکان کالبدی، شامل تمامی تسهیلات و خدمات ضروری مورد نیاز برای خانواده را شامل می گردد. و باید تمام خدمات و تسهیلات عمومی لازم برای زیست ساکنان را در بر گیرد. اما آنچه که در حال حاضر در شهرهای کشور به عنوان مسکن مهر از آن نام برده می شود. صرفاً به جنبه فیزیکی مسکن توجه دارند. و هدف آن امکان شهروندان می باشد که از درآمد کمتری برخوردار هستند. مسکن مهر عامل پویایی و کیفیت زندگی را نادیده گرفته است و فقط سعی در اسکان شهروندان دارد. بنابراین در این مقاله تلاش بر این می باشد که پروژه هایی مسکن مهر به شاخص های کیفیت زندگی توجه کافی نکرده است و به روش توصیفی- تحلیلی و با بهره مندی از مطالعات کتابخانه ای و مشاهدات مستقیم، بر تاکید کیفیت زندگی شهروندان پرداخته شده است.

کلمات کلیدی: مسکن مهر، کیفیت زندگی و شهروندان

۱. مقدمه

از زمان تصویب بیانیه جهانی حقوق بشر در سال ۱۹۴۸ (حق داشتن مسکن مناسب) به عنوان یکی از اجزای مهم (استانداردهای زندگی مطلوب) معرفی شده است. از آن تاریخ همه دولت ها، مقررات خاصی در زمینه سر پناه وضع کرده و اقدام به ایجاد وزارتخانه های مسکن یا گنجاندن دپارتمان مسکن در سایر وزارتخانه ها به منظور تخصیص وجوه و تدوین سیاست ها، مقررات برنامه ها و پروژه های خاص در بخش مسکن کرده اند. ایران نیز با تشکیل وزارت آبادانی و مسکن در سال ۱۳۴۳ و سپس وزارت مسکن و شهرسازی در سال ۱۳۳۵، قدم هایی در این راه برداشته است. از سوی دیگر، طبق برخی از اسناد بین المللی از جمله دستور کار دومین کنفرانس اسکان بشر سازمان ملل متحد، ترکیه- استانبول ۱۹۹۶ کشور جمهوری اسلامی ایران به عنوان یک عضو، تعهداتی را پذیرفته است. که از جمله این تعهدات عبارتند از توجه به حق داشتن مسکن مناسب، توانمند ساختن کلیه اقشار برای دسترسی به سر پناه مناسب، تضمین تلاش و همکاری برای اجرای سیاست ها و راهبردهای اقتصاد کلان و تامین سرپناه به عنوان یک اولویت اجتماعی، و تامین امنیت قانونی برای مالکین زمین، تجهیز منابع مالی و اعتباری و افزایش مسکن مطلوب در قالب واحدهای مسکونی استیجاری، اجتماعی، از طریق افزایش مشارکت بخش دولتی و خصوصی است. چنانکه در اصل ۳۱ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، داشتن مسکن متناسب با نیاز حق هر فرد و خانواده ایرانی است که در اصل ۴۳ قانون اساسی که برای تامین استقلال اقتصادی و ریشه